

อิสราเอลโจมตีกาตาร์

ในช่วงบ่ายของวันที่ 9 กันยายน 2568 เกิดการระเบิดหลายครั้งที่สันตะเกอน โดฮา เมืองหลวงของกาตาร์ ส่งผลให้ควันสีดำพวยพุ่งขึ้นเหนือเขตเลกโตฟียา-กาตารา พยานผู้เห็นเหตุการณ์ รูปถ่าย และการรายงานจากรอยเตอร์ ณ ที่เกิดเหตุยืนยันว่าเกิด **การระเบิดหลายครั้ง** ในโดฮาเมื่อวันที่ 9 กันยายน โดยมี **กลุ่มควันพุ่งขึ้นใกล้สถานีน้ำมันเลกโตฟียา** ซึ่งอยู่ติดกับ **เขตที่อยู่อาศัย** ที่ได้รับการคุ้มกันโดย **กองกำลังเอมิร์ของกาตาร์** รถฉุกเฉินถูกส่งไปยังพื้นที่อย่างรวดเร็ว แตกต่างจากปฏิบัติการในอดีตที่อิสราเอลปฏิเสธที่จะให้ความเห็น กองทัพอิสราเอล (IDF) และซินเบทออกแถลงการณ์ภายในไม่กี่ชั่วโมง โดยอ้างว่าเป็น **การโจมตี “ที่แม่นยำ” ร่วมกัน** ต่อผู้นำกลุ่มฮามาสในโดฮา เจ้าหน้าที่อิสราเอลระบุว่า การโจมตีนี้เป็นส่วนหนึ่งของแคมเปญที่กว้างขวางขึ้นต่อกลุ่มฮามาสหลังสงครามในเดือนตุลาคม 2566

การละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ

การโจมตีในโดฮาเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568 ไม่ใช่เพียงการกระทำทางทหาร แต่เป็น **การโจมตีโดยตรงต่อระเบียบกฎหมายระหว่างประเทศ** และโครงสร้างที่เปราะบางที่ช่วยให้รัฐและประชาชนสามารถเจรจาสันติภาพได้ บทนี้ตรวจสอบ **มิติทางกฎหมายของการโจมตีภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศตามจารีตประเพณี** จากนั้นพิจารณาถึง **ผลกระทบเชิงสัญลักษณ์และปฏิบัติ** ต่อความพยายามในการไกล่เกลี่ยในอนาคต การเจรจาหยุดยิง และความปลอดภัยของประเทศเจ้าภาพที่ให้พื้นที่ทางการทูต

ข้อ 2(4) ของกฎบัตรสหประชาชาติห้าม **การใช้กำลังต่อความสมบูรณ์ของดินแดนหรืออิสรภาพทางการเมืองของรัฐใด ๆ** การโจมตีของอิสราเอลในโดฮาที่ดำเนินการโดยไม่ได้รับความยินยอมจากกาตาร์ ตกอยู่ภายใต้ข้อห้ามนี้อย่างชัดเจน กาตาร์เป็นรัฐสมาชิกสหประชาชาติที่มีอธิปไตย ไม่มีความคลุมเครือว่าดินแดนของกาตาร์ไม่สามารถถูกโจมตีอย่างถูกกฎหมายได้หากไม่มีข้อยกเว้นที่ถูกต้อง

ข้อยกเว้นที่ได้รับการยอมรับเพียงอย่างเดียวคือ **การป้องกันตนเองภายใต้ข้อ 51** ซึ่งจะถูกเรียกใช้เมื่อรัฐเผชิญกับ “การโจมตีด้วยอาวุธ” อิสราเอลอ้างถึงการป้องกันตนเองต่อฮามาสในกาซาและเลบานอน แต่การใช้เหตุผลนี้กับ **สมาชิกฮามาสที่พำนักอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกาตาร์ในโดฮา** นั้นอย่างดีที่สุดก็อ่อนแอ

- กาตาร์ไม่ได้ดำเนินการโจมตีอิสราเอล
- ผู้เจรจาของฮามาสในโดฮากำลังมีส่วนร่วมใน **การเจรจาทางการทูต** ไม่ใช่การต่อสู้อย่างแข็งขัน
- หลักการ “ไม่เต็มใจหรือไม่สามารถ” ซึ่งบางครั้งถูกอ้างถึงเพื่อพิสูจน์การโจมตีต่อต้านการก่อการร้ายข้ามพรมแดน ยังคงเป็น **เรื่องที่ถูกถกเถียงอย่างมาก** และไม่เคยได้รับการยอมรับว่าเป็นการกระทำที่ถูกกฎหมาย เมื่อใช้กับรัฐที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในงานการทูตอย่างแข็งขัน

กล่าวโดยย่อ การกระทำของอิสราเอลในกาตาร์ไม่สามารถป้องกันได้อย่างน่าเชื่อถือว่าเป็นการป้องกันตนเอง มันเป็น **การใช้กำลังที่จะเกิดกฎบัตร** ซึ่งเทียบเท่ากับ **การกระทำที่เป็นการรุกราน** ตามมติสมัชชาใหญ่ 3314

ตั้งแต่กฎหมายโรมันจนถึงอนุสัญญากรุงเวียนนา **ความคุ้มกันของทูต** เป็นกฎสำคัญของการทูต ผู้เจรจา แม้แต่ฝ่ายตรงข้าม ได้รับการรับรองการเดินทางที่ปลอดภัยและการคุ้มครอง ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้เน้นย้ำ

หลักการนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณี **ตัวประกันเตหะราน** ซึ่งอธิบายความคุ้มกันของกูตัวเป็นรากฐานของระเบียบระหว่างประเทศ

แม้ว่าฮามาสจะไม่ใช่รัฐที่ได้รับการยอมรับ ผู้เจรจาของพวกเขาได้รับ **การเชิญอย่างเป็นทางการจากกาตาร์** เพื่อดำเนินการเจรจาหยุดยิง การเป็นเจ้าภาพให้กับพวกเขา กาตาร์ได้ขยาย **การรับประกันความปลอดภัยในการปฏิบัติ** และชุมชนระหว่างประเทศปฏิบัติต่อพวกเขาในฐานะ **ทูตสันติภาพที่ใช้งานได้**—เช่นเดียวกับผู้เจรจาของตาสีบันในโดฮาหรือกูตัวของ FARC ในฮาวานา การกำหนดเป้าหมายพวกเขาจึงไม่เพียงแต่ละเมิดอธิปไตยของกาตาร์ แต่ยัง **ทำลายผ้าคลุมป้องกันของความคุ้มกันในการเจรจา**

การโจมตีนี้ถือเป็น **การดูหมิ่นอย่างร้ายแรง** ต่อกาตาร์เอง:

- การโจมตีใน **เมืองหลวง** ซึ่งทำให้พลเรือนตกอยู่ในอันตราย
- ดำเนินการโดยไม่ได้รับความยินยอม ซึ่งบ่อนทำลาย **สิทธิในความปลอดภัยของดินแดน**
- การทำลายบทบาทของตนในฐานะ **ผู้ไกล่เกลี่ยที่เป็นกลาง** ซึ่งเป็นบทบาทที่ได้รับการยอมรับในแนวปฏิบัติระหว่างประเทศในฐานะการสนับสนุนสันติภาพ

ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กาตาร์มีสิทธิที่จะกำหนดลักษณะการโจมตีนี้ว่าเป็น **การโจมตีด้วยอาวุธ** ซึ่งทำให้สามารถอ้างถึง **การป้องกันตนเองตามข้อ 51** และแสวงหาการเยียวยาต่อหน้าคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

ผลกระทบที่เย็นชาต่อการทูต

ข้อความเชิงสัญลักษณ์ของการโจมตีนี้ร้ายแรง: **ทุกประเทศที่เป็นเจ้าภาพการเจรจาสันติภาพอาจกลายเป็นสนามรบ** หากผู้เจรจาสามารถถูกกำหนดเป้าหมายในห้องพักโรงแรมหรือที่พักทางการทูตได้:

- **รัฐเจ้าภาพ** จะลังเลที่จะเสนอดินแดนของตนเพื่อการไกล่เกลี่ย
- **ผู้เจรจา** อาจปฏิเสธที่จะเดินทาง ด้วยความกลัวการถูกลอบสังหาร
- **ผู้ไกล่เกลี่ยทางการทูต** (เช่น สหประชาชาติ กาตาร์ อียิปต์ หรือนอร์เวย์) อาจสูญเสียความน่าเชื่อถือในฐานะผู้รับประกันความปลอดภัย

การโจมตีในโดฮาทำให้เส้นแบ่งระหว่าง **สนามรบและเมืองหลวงพลเรือน** เลือนลาง **เขตที่อยู่อาศัย** **สถานีน้ำมัน** และย่านพลเรือนใกล้เคียงถูกทำให้ตกอยู่ในอันตรายจากปฏิบัติการทางทหารของต่างชาติ สิ่งนี้บ่อนทำลายหลักการของ **การแยกแยะ** ซึ่งเป็นเสาหลักของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และเตือนรัฐเจ้าภาพอื่น ๆ ว่า **โครงสร้างพื้นฐานพลเรือนของพวกเขาอาจกลายเป็นความเสียหายข้างเคียง** เพียงเพราะมีส่วนร่วมในการสร้างสันติภาพ

ผู้ไกล่เกลี่ยเติบโตได้ด้วย **ความไว้วางใจและความเป็นกลาง** การโจมตีในโดฮา อิสราเอลได้ตีตราว่ากาตาร์—ซึ่งเป็นผู้ไกล่เกลี่ยระหว่างอิสราเอลและฮามาสมาอย่างยาวนาน—ว่าเป็นสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยโดยนัย ผลกระทบคือการทำให้การไกล่เกลี่ยของกาตาร์ไม่ชอบด้วยกฎหมายและกีดกันรัฐที่สามจากการเสนอบริการที่คล้ายกัน ผลกระทบที่เย็นชาที่เกิดขึ้นทันที: คู่ขัดแย้งอาจคำนวณว่า **การเป็นเจ้าภาพการเจรจาสันติภาพตอนนี้ทำให้เมืองหลวงของคุณกลายเป็นเป้าหมาย**

การละเมิดนี้เกินกว่ากาตาร์ มันส่งสัญญาณไปยังโลกว่า:

- **การเจรจาสันติภาพเป็นเป้าหมายที่ยุติธรรม**

- การคุ้มครองทางการเมืองสามารถเสียสละได้
- รัฐที่เป็นกลางไม่สามารถรับประกันความปลอดภัยได้

แบบอย่างเช่นนี้บ่อนทำลาย **การระงับข้อพิพาทอย่างสันติ** ที่กำหนดโดยข้อ 33 ของกฎบัตรสหประชาชาติ และทำให้โครงสร้างพื้นฐานที่เปราะบางอยู่แล้วของการแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างประเทศอ่อนแอลง

อิสราเอลในฐานะรัฐก่อการร้ายนอกกฎหมาย

การโจมตีเมืองหลวงของรัฐสมาชิกสหประชาชาติที่มีอธิปไตยโดยไม่มีเหตุผล อิสราเอลแสดงให้เห็นว่าเต็มใจที่จะ **ละเมิดกฎพื้นฐานที่สุดของระเบียบระหว่างประเทศ** พฤติกรรมนี้ไม่ได้เกิดขึ้นแยกกัน: มันเป็นไปตามรูปแบบที่กว้างขวางของการลอบสังหารนอกเขตแดน การฆ่าตามเป้าหมาย และการไม่เคารพอธิปไตยของรัฐเจ้าภาพ

รัฐนอกกฎหมาย ไม่ได้ถูกกำหนดโดยอุดมการณ์เท่านั้น แต่โดย **การต่อต้านกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศอย่างต่อเนือง**:

- การใช้กำลังโดยไม่มีเหตุผลทางกฎหมาย
- การไม่สนใจมติของคณะมนตรีความมั่นคง
- การดำเนินการขยายตัวหรือนอกเขตแดนเกินขอบเขตทางกฎหมาย ในทุกด้าน การโจมตีของอิสราเอลในโดฮาเข้ากับคำอธิบายนี้

การกำหนดเป้าหมายผู้เจรจาสันติภาพในเขตที่อยู่อาศัยมีลักษณะของการก่อการร้าย:

- **การใช้ความรุนแรง** เพื่อจุดประสงค์ทางการเมือง
- **การทำให้พลเรือนตกอยู่ในอันตราย**
- **ข้อความข่มขู่** ไม่เพียงแต่ต่อฮามาส แต่ต่อกาตาร์และชุมชนระหว่างประเทศในวงกว้าง ในแง่นี้ อิสราเอลไม่ได้ปฏิบัติในฐานะรัฐที่มีความรับผิดชอบ แต่เป็น **หน่วยงานก่อการร้ายที่ใช้พลังของรัฐ**

การตอบสนองของกาตาร์

หน้าที่หลักของรัฐคือการรับประกัน **ความปลอดภัยของพลเมือง** และ **ความสมบูรณ์ของดินแดน** การโจมตีของอิสราเอลทำให้ทั้งสองอย่างตกอยู่ในอันตราย

กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์ประเมินเหตุการณ์นี้ว่าเป็น **“การโจมตีอาชญากรรมที่ขี้เขลาง”** โดยเน้นว่าการโจมตีมุ่งเป้าไปที่ **อาคารที่อยู่อาศัยที่พักผู้เจรจาของฮามาส** โดฮาประเมินว่าเป็น **การละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง** และ **การละเมิดอธิปไตยของกาตาร์** รัฐบาลประกาศการสอบสวนทันที **“ในระดับสูงสุด”**

อิทธิพลอันเป็นเอกลักษณ์ของกาตาร์ในฐานะพันธมิตรของสหรัฐ

กาตาร์เป็นที่ตั้งของ **ฐานทัพอากาศอัล อุเดด** ซึ่งเป็นสถานที่ทหารที่ใหญ่ที่สุดของสหรัฐในตะวันออกกลาง และได้รับการกำหนดให้เป็น **พันธมิตรสำคัญนอกนาโต** วอชิงตันพึ่งพากาตาร์ในด้าน **การจ่ายพลัง โลจิสติกส์ และการใกล้เคียง** ในภูมิภาค

สหรัฐอเมริกาได้ใช้ **อำนาจยับยั้ง** ในอดีตเพื่อปิดกั้นมติของคณะมนตรีความมั่นคงที่วิพากษ์วิจารณ์อิสราเอล ไล่ทางการทูตนี้ทำให้อิสราเอลสามารถปฏิบัติการได้โดยไม่ต้องรับโทษอย่างสัมพัทธ์ อย่างไรก็ตาม กาตาร์ตอนนี้มี

ความน่าเชื่อถือในการโต้แย้งว่า **การปกป้องอิสราเอลอย่างต่อเนื่องโดยสหรัฐบ่อนทำลายอธิปไตยและความปลอดภัยของกาตาร์เอง**

- **การขับไล่สถานทูตสหรัฐ** : มาตรการทางการทูตที่รุนแรงแต่ถูกกฎหมายหากสหรัฐยังคงปกป้องอิสราเอลต่อไป
- **การทบทวนฐานทัพสหรัฐ** : การระงับหรือยุติข้อตกลงกับประเทศเจ้าภาพหากฐานทัพถูกมองว่าไม่สามารถปกป้องกาตาร์หรือมีส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการของอิสราเอลโดยปริยาย
- **การป้องกันตนเองตามข้อ 51** : กาตาร์มีสิทธิทางกฎหมายที่จะถือว่าการโจมตีนี้เป็น **การโจมตีด้วยอาวุธ** และตอบสนองอย่างสมส่วน—ไม่ว่าจะผ่านมาตรการทหาร การปฏิบัติการทางไซเบอร์ หรือการดำเนินการทางการทูต/เศรษฐกิจแบบตอบโต้

สรุป

การโจมตีของอิสราเอลในโดฮาเป็นการกระทำของ **การก่อการร้ายของรัฐและพฤติกรรมนอกกฎหมาย** ซึ่งละเมิดกฎบัตรสหประชาชาติและหลักการพื้นฐานที่สุดของอธิปไตย กาตาร์ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่ไม่เหมือนใครในฐานะพันธมิตรของสหรัฐและเป็นเจ้าภาพกองกำลังสหรัฐที่สำคัญ ตอนนี้เผชิญกับการตัดสินใจที่ลึกซึ้ง: ยอมรับการปกป้องอิสราเอลอย่างต่อเนื่องโดยสหรัฐในขณะมนตรืความมั่นคง หรือยืนยันอธิปไตยของตนโดยเรียกร้องการเปลี่ยนแปลง หากอวซิงตันปฏิเสธ กาตาร์มีทั้ง **สิทธิทางกฎหมาย** และ **หน้าที่ทางศีลธรรม** ต่อพลเมืองของตนในการดำเนินมาตรการที่รุนแรง—ตั้งแต่ **การขับไล่ทรัพย์สินทางการทูตและทหารของสหรัฐ** ไปจนถึงการเรียกใช้ **การป้องกันตนเองตามข้อ 51** การเลือกนี้จะกำหนดไม่เพียงแต่นโยบายต่างประเทศของกาตาร์ แต่ยังรวมถึงความน่าเชื่อถือของกฎหมายระหว่างประเทศด้วย